

SVLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemana, velja: Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za en mesec 1 gl. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Maročnino in oznanila (insertate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 263.

V Ljubljani, v četrtek 16. novembra 1893.

Letnik XXI.

Liberalizem peša!

Na Dunaju, 8. nov.

So trenutja v človeškem življenju, ko je tudi najmočnejši slab. Plutarh nam pripoveduje, da se je M. Juniju Brutu, bojujočemu boj za svojo in ljudovlade osodo, prikazal v nočni temini duh umorjenega Cezarja, ter mu obljubil svidenje pri Filipih. Razsvitljeni Kasij rogal se je seveda Brutu radi praznoverja njegovega. Toda na večer pred osodno bitko večerjal je Brut mirno, Kasij pa je bil otožen in nemiren. — bal se je pogina.

Taki Kasiji so liberalci. Vrhovno načelo jim je Gambettin nauk, da ni socialnega vprašanja kot takega za človeštvo, temveč da so le socialna vprašanja za posameznike. Liberalna buržoazija, v koje znamenju živimo, pridobila si je sredstva za ugodno življenje z brezobzirnim izkoriščanjem ljudstva. Ona „socialna vprašanja posameznikov“ pa upa, kedar se le preglasno javljajo, s sveta spraviti s čini tramasonke svoje „humanitete“. Potem pa kaže krščanskim strankam, ki vedno glasneje zahtevajo preosnovo človeške družbe na verski podlagi, te svoje čine, češ, to je pravo in jedino zdravilo bedi, ki je po liberalnih nazorih — neizogibno potrebno zlo.

Kajpada, ako je potreben liberalni družabni red.

Naraščanje socialne demokracije ni do sedaj vznemirjalo liberalcev. Zuali so se je posluževati v svoje namene nasproti krščanskim strankam, ki vedno opozarjajo na nevarnost, pretečo družbi in državi od socializma. Sedaj pa, ko je boj za razširjenje volilne pravice razburil duhove, pokazalo se je, da socialni demokratje niso povsem zanesljivi zavezniki liberalcev. Dvakrat je skušalo zborovati dunajsko društvo „svobodoumih“ mož, ter sklepati resolucije proti razširjenju volilne pravice. Obakrat motili so shod socialni demokratje. Drugič tekla je

celo kri, in oborožena sila morala je braniti „svobodoumne“ proti napadom onih, ki vedno zahtevajo svobodo — zase.

Nekaka ironija je naključje, da so izgredi vršili se v ulici, ki je imenovana po Schellingu, modri-janu, kateremu je bila država vse. Njegov nauk vlada danes državno vedo. Prisvojila si je ta nauk tudi socialna demokracija, ki skuša odstraniti Boga in na njegovo mesto postaviti malika — državo. Kako pravična pa bi bila ta socialistična država nasproti drugače mislečim, kažejo socialni demokratje pri vsaki priliki.

Sedaj tarnajo tožno liberalni listi, sedaj — na večer pred bitko pri Filipih — bojé se ti Kasiji pogina.

Socialno vprašanje vedno silneje zahteva rešitve.

Takozvana meščanska doba skončava se, in v najnajvišji zmoti smatra naša buržoazija konec dobe njenim početkom ter misli, da čuti pomladne sapice in poganjanje popja v sebi. . . . Socialno vprašanje postalo je na levi in pravi dnevno vprašanje, piše Lassalle (Capital und Arbeit).

Liberalni doktrinarizem ne bode rešil socialnega vprašanja, ker je le plašč, za katerim se skriva najkrutejši egoizem. Pridigujo na pr. neomejeno „svobodno gibanje gospodarskih močij“, sam pa se varuje proti posledicam takega gibanja — s karteli. Nasledek tega je in bode beda milijonov delavcev, brezmejno bogastvo nekaternikov, — le juif roi de l' epoque.

Rešitev je tu mogoča le na podlagi krščanskih načel. To spoznanje pridobiva si vedno več tal. Seveda v veliko žalost pristnih liberalcev. Tako milo toži v jubilejni številki „Slov. Naroda“ dr. P. Turner, da „mračne pošasti . . . se zopet gibljejo in iz temnih brložnih globin drzovito silijo na dan, mračni oblaki prihajajo zopet na duševno obzorje

in ž njimi bi se rado utihotapilo srednjeveško duševno barbarstvo, duševna mōra in sužnost. Svetloba in tema, Ormuzd in Ahriman sta si v naravnem boju“ . . .

Lepa mora pač biti liberalna „svetloba“, v koje žarkih je vzrastlo toliko gob na socialnem truplu. Iz „mračnih oblakov“ pa se že sedaj vliva dež, ki dobrodejno napaja od liberalne „svetlobe“ izsušeno zemljo. Od „mračnih pošastij“ si upa tisoče stiskanih in trpečih ljudij rešitve. Danes smo, hvala Bogu, že tako daleč, da ni več sramota priznati javno svoje krščansko mišljenje. Seveda je še vedno dosti sovražnikov cerkve, katerim, kakor pravi papež Leon XIII. v svoji okrožnici z dne 12. marca 1881, „ne zadostuje zatajevati javno nebeske nauke, ki marveč z vso silo in strastjo zahtevajo, da se izključi cerkev od vrejevanja družabnih razmer, ki torej uničiti skušajo vpliv cerkve na javno življenje narodov.“

Proti takemu početju liberalizma se je treba upreti z vsemi silami. Rastočemu krščanskemu gibanju velja izrek Dantejev: Segui il tua corso, e lascia dir le genti.

Politični pregled.

V Ljubljani, 16. novembra.

Vodje treh velicih strank. Pri sestavi vlade so posebno sodelovali grof Hohenwart, vitez Jaworski in pl. Plener, in ko je bilo ministerstvo sestavljeno, je vsprejel cesar le jedino Plenerja v avdijenci. To je vsekako pomisleka vredno in kaže, po kaki poti bode tekel vladni voz in kdo je tisti mož, ki bode dajal vodila novi vladi. Cesar v pismu grofu Tasffeju, s katerim odpušča ministerstvo, izreka svoje obžalovanje in sploh je to pismo ne- navadno laskavo. Če vladar obžaluje, da je moral odpustiti vlado, je pač gotovo, da si tisti niso pri-

LISTEK

Sekelji.

(Rodoslovna in životopisna razprava.)

(Konec.)

Oženjen z Ano baronico Keglevič je Karol Sekelj imel četvero otrok, namreč Mihaela, Petra, Janeza Jurija in Franca Žigo ter je umrl leta 1606., zapustivši mnogo dolgov. Zaradi tega vdova Ana z nedoraslimi otroci ni mogla izhajati ter je delala vsepovsodi nove dolgove. Dne 1. januarja 1607 jej je Peter Draškovič, baron v Trakošanuju, Klenovniku in Ljutomeru posodil 3000 gl., dne 2. aprila 1608 Vincencij Perger, trgovec v Varaždinu, 10.167 gl. 30 kr., dne 20. aprila 1610 pa admontski opat Janez 1000 gl.²⁾

Umrla je dne 14. septembra 1616 v Ptujtu ter je s svojim 22. septembra 1612 preminolim sinčekom Janezom Jurijem v tamošnji župnijski cerkvi pokopana. Ondi se nahaja vzdana marmornata plošča z napisom: „Anno Christi 1616 den 14. Septembris starb die wolgeborne Fraw Fraw Anna Zakhlin, herrin wittib, eine geborne Keglevitschin, Freyherrin vndt ligt alhie bey S. Annae altar begraben bey iren lieben sonn herrn Johan Georgn Zakhl von Kevent, herrn zu Fridaw, welcher selicklich gestorben den 22. Septembr. anno 1612

²⁾ Listine v dež. arhivu v Gradu.

in den 14 Jar seines alters. Gott wolle innen genedig sein. Requiescant in pace. Amen.“

Najmlajši sin Jakoba Sekelja z Marjeto grofico Erdödi, Miklavž, je bil zelo neusmiljenega srca. Do podložnikov osoren, trdosrčen in surov, je žalostno končal. Leta 1610 so ga kmetje v Ljutomerskih gorica h ubili.³⁾

Vse sinove Karola Sekelja je preživel Franc Žiga, poslednji Sekelj na slov. Štajerskem. Oženjen z Barbaro Črnomeljko je posedal Meretince, Veliki Kog in graščino Ljutomer ali Doljni grad. Poslednjega moral je že pred materino smrtjo izročiti Petru baronu Draškoviču. V neki listini z dne 1. maja 1628 javlja, da je kakor zemljiški gospod dal brambeno pismo Marjeti, vdovi rajnega Urbana Križaniča in njenim dedičem za vinograd v Adrijanskem vrhu.⁴⁾

Iz poznejšega njegovega življenja nam je le to znano, da je dne 4. oktobra 1635 „propter mit Mathiasen Jernella Eheweib verübten Raptus vnd adulterium vnd dadurch verursachten Abortus“ bil sicer „aus sonderbaren Gnaden a poena ordinaria“ oproščen, a vsekako obsojen, da mora kazni v trdnjavi v Rabi z jednoletnim zaporom na lastne troške odslužiti in služabnike sam plačati.⁵⁾

³⁾ Stadi, Ehren-Spiegel d. Herz. St.

⁴⁾ Pettenegg, Die Urkunden d. Deutsch-Ordens-Centralarchives, I., 682.

⁵⁾ Listine v dež. arhivu v Gradu.

Po odsluženi kazni je nekaj časa živel v Meretincih, potem pa se je klatil po Ogerskem, kjer je leta 1645. končal življenje. Z njim je rodovina Sekeljev na slov. Štajerskem izumrla.

Njegova soproga Barbara, roj. „Herrin von Tschernembl“ je potem dne 24. maja 1652 Meretince in Veliki Kog z 35 gl. gosposke davščine prodala Janezu Maksimilijanu grofu Herbersteinskemu v Neubergu in Hrastovcu.⁵⁾

Trdi se, da v Blatnem jezeru še živé nekateri manj premožni Sekelji, najbrž potomci Miklavža Sekelja. Ti posedajo bajé srebrno kupo, katero je kralj Matjaž bil svojemu vojskovodji Jakobu Sekelju v spomin na razdejanje Borla podaril. Ova kupa, kelihu podobna, ima napis: „Mathias, rex Hungariae in sempiternam memoriam dirrutae arcis Borl 1481.“⁶⁾

Sploh pa tudi o Sekeljih velja beseda kraljevega pesnika: „Iatrebljeni bodo, kateri hudobno ravnajo, ti pa, kateri se v Gospoda zanašajo, bodo podedovali deželo. Še malo in več ne bo hudobnega; iskal boš njegovega mesta, pa ga ne boš našel.“ (Ps. 76, 9 in 10.)

Matej Slekovec,
župnik.

⁵⁾ Listine v dež. arhivu v Gradu.

⁶⁾ Poročilo Fr. Krambergerja, bivšega oskrbnika na Sladini v Slavoniji.

dobili zaupanje pri vladarju, ki so pomagali vreči vlado. Plener je bil odkritosrčen nasprotnik Taaffejeve vlade od njegovega začetka in bil v opoziciji in tak sovražnik je simpatičnejši, nego prikrit. Morda ne bo dolgo, ko bodo nekateri konservativni državni videli sad svojega delovanja. Čutili bodo, da je z zaupanjem najvišjega faktorja v državi tudi zgubljen njih vpliv. Državne zadeve se bodo dalje razvijale brez njih in morda tudi proti njim.

Volilna reforma. Da se razširi volilna pravica, je gotovo, le to se ne vé, kako. Liberalna vlada bo pa pač skrbela, da se ne bo razširila liberalcem v škodo. Pa ni le na tem, kaka bo volilna reforma, temveč tudi na tem, od koga prihaja. Ljudski krogi, ki dobé volilno pravico, bodo gotovo tistim hvaležni, kdor jim pripomore do političnih pravic. Ko bi se bila volilna reforma izvršila pod Taaffejem, bi to bilo veljalo za delo konservativcev, če se bo zvršila pod Windischgrätzovo vlado, bo pa veljalo za delo liberalcev. Sicer je treba dvetretjinske večine za premembo volilne pravice v zmislu liberalcev, ali najbrž je mogoče, da jo dobé. Mladočehi jih bodo najbrž podpirali, ravno tako tudi nemški nacionalci in več protisemitov, ki so vsi že poprej zagevarjali razširjenje občne volilne pravice. Pri razdeljevanju volilnih okrajev bodo pa že liberalci gledali, da Slovani ne bodemo na boljem.

Hohenwartov klub. Ker se je na Hohenwartov klub jako malo oziralo pri sestavi nove vlade in se iz njega srede ni nikdo poklical v ministerstvo, so nekateri poslanci tega kluba jako nezadovoljni. Posebno dr. Ebenhoch je jako nasproten sedanjemu razvoju stvari. Sevéda je treba pomisliti, da je sedanje stanje v veliki meri klub sam zakrivil. Čemu je pa bilo treba že v prvem branju siliti načelnika kluba, da naj se izreče proti Taaffejevi volilni reformi? Počakali naj bi bili, kako se stvar razvije, vsaj bi bili v odseku lahko še stavili primerne nasvete v varstvo srednjih stanov. Sploh pa po našem mnenju ni kazalo, poprej se izrekati proti vladni predlogi, dokler gospodje sami niso bili jasni, kakšno volilno reformo da hočejo. Sedaj nezadovoljnejši pretè z izstopom iz kluba. Če bi bilo to umestno, pač ne moremo soditi, le to omenimo, da „Tiroler Stimmen“ svaré pred tem, ker bi potem konservativci zgubili vso veljavo. Nekaj je pač resnice v tem. Prehiteti se pa nikakor ne kaže. Poprej je treba dobro premisliti položaj, in zlasti, s katerimi strankami bi bilo mogoče hoditi. Sevéda zastran volilne reforme bi bilo treba velike previdnosti. Toliko je gotovo, da gospodje najboljše storé, če se postavijo na stališče občne volilne pravice in le premišlujejo, kako bi se dalo izvesti, da bi se varovali interesi posestnikov in ne škodovalo konservativni stvari. Preveč tesnosrčni pa ne bodo smeli biti, če jo hočejo srečno voziti, gledati bodo posebno morali, da pridobé tiste stranke, ki se dosejajo še niso odločile za to, da bi šle z levčarji, in so za znatno razširjenje volilne pravice. Danes se le toliko lahko reče, da s katoliškega in slovanskega stališča bi bila tudi občna volilna pravica po nemškem ali francoskem sistemu ugodnejša, nego posebna delavska kurija, kakor jo hočejo levčarji.

Kardinal Schlauch je objavil obširno spomenico proti civilnemu zakonu. Pisana je jako jasno in temeljito, kar jej priznavajo celo liberalni listi. Škof dokazuje, da se ne more govoriti o verski prostosti, če se cerkvenim zakonom odreka priznanje od države. Temeljito škof dokazuje, da zgodovinski razvoj ne zahteva civilnega zakona, ter pobija mnenje, da bi obligaten civilen zakon mogel biti cerkvi povoljnejši, nego fakultativen ali zasilen. Posebno kardinal pobija ločitev zakonov, ki bodo v škodo splošnosti, ko bi tudi v posameznih slučajih utegnili imeti dobre posledice. Sicer pa ločitev nasprotuje določbam katoliške cerkve. Posebno odločno se v spomenici oporeka trditve, da prebivalstvo zahteva civilni zakon. Civilni zakon je le plod strankinih razporov. Nedavno še nikdo ni mislil na potrebo civilnega zakona. Vprašanje se tudi ni dovolj proučilo in je le vse z državnimi načeli popolnoma kodifikacija protestantskega državnega prava. Načrt o civilnem zakonu žali pravice cerkve, ne ugaja političnim razmeram dežele, okužuje versko-moralno življenje narodovo in je škodljiv državi. Tudi je kardinal obširno pojasnil nepravilne, ki bodo nastale vsled tega, da bo na Ogerskem civilni, v Avstriji pa še cerkveni zakon. Že takomenovani sedmograški zakoni napravili so mnogo zmešnjave. Temeljita spo-

menica bo pač napravila nekoliko vtisa, sevéda liberalcev ne bo prepričala.

Delavsko vprašanje v Bolgariji. Dočim inteligence kmalu v Bolgariji ne bo manjkalo, primanjkuje pa spretnih delavcev v raznih obrtih in morajo zatorej jemati tuje delavce. Dva poslanca sta sedaj predlagala, da se osnujejo posebne šole za delavce, da tako Bolgari dobé spretnih domačih delavcev.

Dopolnilne mestne volitve v Berlinu. Pri dopolnilnih volitvah v Berlinu je izvoljenih sedem liberalcev in 5 socijalnih demokratov, v ožjo volitev pridejo 3 liberalci, 2 socijalna demokrata in 1 od meščanske stranke. V ožjih volitvah bo skoro gotovo voljen eden socijalni demokrat. Kakor se vidi, izginjajo konservativni elementi iz berlinskega mestnega zastopa in na njih mesto prihajajo socijalni demokrati.

Italija. Dnevi sedanjemu ministerstvu so šteti. Bivši finančni minister Colomba se je tudi izrekel proti Giolittiju. Narodna produkcija se ne sme podkopavati z novimi davki. Red se v financah lahko napravi z umnim gospodarstvom. Pri upravi se da privarčevati 30 milijonov in drugih 30 milijonov pri vojaštvu.

Cerkvena glasba.

Missa de Spiritu sancto, op. 7., za mešan zbor zložil in mil. opatu celjskemu Frančišku Ogradiju posvetil J. Pogačnik. Cena 60 kr. pri skladatelju, organistu opatijske cerkve v Celju. Natisnil R. Milic v Ljubljani. — Maša je sicer lahka in melodijozna, a skozi in skozi cerkve dostojna; je izvirna, prinaša prav prijetne, nenavadne nastope, prekosi daleč znane Molitorjeve maše, dasi ima ravno isti namen, vpeljati tudi po deželi pri slovesnih sv. mašah liturgično petje. Skladba je sicer homofonična, le tu in tam je nekoliko polifonije; teče jako gladko in se milo posluša, sploh kaže pri vsi skromnosti moški, dovršen značaj. Priporočamo jo najgorkeje našim korom. P. H.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 16. novembra.

(Povodom godú Nje Veličanstva presvetle cesarice Elizabete) ukrenil je c. kr. mestni šolski svet ljubljanski, da praznuj mladina vseh mestnih in zasebnih ljudskih šol ta dan zjutraj s sv. mašo, za tem pa s pouka prostim dnevom.

(Boj za slovenske šole v Trstu) Pod tem naslovom piše včerajšnja „Edinost“: Vse dotične očete, kateri so podpisali zadnjo prošnjo za ustanovitev slovenske osnovne šole v Trstu, pozivljemo, da gredó brezpogojno v poslopje italijanske šole pri sv. Jakobu, kjer naj se predstavijo dotičnemu magistratnemu komisarju. Vsak naj prinese seboj krstne liste svojih otrok. Odgovarjati jim bo na vprašanja: 1. Ali je podpisal dotično prošnjo. 2. Koliko let stanuje v dotičnem okrožju. 3. Kdaj so rojeni njegovi otroci (dan, mesec in leto). — Nihče ne čakaj posebnega povabila, marveč prijavi se od 10. do 12. ure komisarju v italijanski šoli v Via delle Scuole.

(Adresa zagrebškega mesta sv. očetu.) Te dni se je podal kapiteljski vikar škof Gugler na Dunaj, da izroči papeževemu nunciju, msgr. Agliardiu, krasno adresno za sv. očeta, katero mu je mesto Zagreb posvetilo o priliki 50letnega škofovskega jubileja. — Pri tej priliki izročil bo kapiteljski vikar tudi 5000 gld., katera svota se je v Zagrebu nabrala za sv. očeta.

(Slovensko gledališče.) Včerajšnja repriza opere „V vodnjaku“, ki je stalno na repertoirju vseh večjih slovanskih in inozemskih gledališč in ki se je tudi slovenskemu občinstvu izredno omilila, doseglja je kaj lep vspeh. Že zadnjič smo pohvalno omenjali prikupljivi glas gospice Rihove, kakor tudi dovršeno proizvajanje ostalih solistov gospe Gerbičeve, g. Vašička in g. Beneša. Razsvetljava odra je bila, kakor malo-ne vselej nedostatna. — Jedno-dejanska veseloigra „Dve tašči“ vspela je slabeje vkljubo izbornemu igranju gosp. Borštnika, deloma ker nima prave notranje vrednosti, deloma, pa ker g. Danilo in g. Lovšin svojih vlog nista znala. — Gledališče je bilo dobro obiskano.

(Koncert „češkega kvarteta.“) Opozarjamo zlasti na prvo točko tega koncerta, čegar vzpored smo včeraj priobčili. O srce pretresujoči poetiški vsebini kvarteta E-mol „Iz mojega življenja“ nam pripoveduje namreč skladatelj Sme-

tana sam v nekem pismu z dne 13. aprila leta 1878 (torej v času, ko je bil že oglušil), da je v tej skladbi nam hotel glasbeno izraziti tok svojega življenja, izraža nam torej 1. stavek: ljubezen do umetnosti v mladosti, neutešno hrepenenje po nečem, kar se ne da izraziti, dalje slutnjo bližajočega se zla; 2. stavek „quasi polka“ spominja na veselo mladost, ko je Smetana rad potoval in se veselil plesa; 3. stavek „Largo sostenuto“ nam kaže blage občutke prve ljubezni do deklice, poznejše soproge skladateljeve; 4. stavek obseza spoznanje narodne glasbe, veselje, nad doseženimi vspehi hkratni dolgi štirikrat črtani E znači pa že prve pojave bolezni, ki je skladatelju potem provzročila popolno oglušenje; pridruži se bolesten spomin na blago mladost in še jedenkratno vzplamtjenje male nadeje, končno pa pride udanost v neizogibno usodo.

(V Sodražici) nameravajo tamošnji posestniki v družbi s Sentgregorčani ustanoviti v nedeljo, dné 4. decembra, popoldne po cerkvenem opravilu podružnico c. kr. kmetijske družbe, na kateri občni zbor se vabijo vsi dosedanji in novi udje c. kr. kmetijske družbe. Ustanovni govor blagovolil je prevzeti g. tajnik c. kr. kmetijske družbe. Dobitki tombole spadali bodo v kmetijsko področje, prebitek namenjen je v korist novo ustanovljeni podružnici.

(Hrenoviške novice.) Poroča se nam: Pred tednom so uzmoviči poskušali vlomiti na dveh krajih v hrenoviški fari, in to isto noč. Najprej so se lotili neke prodajalnice v Orešku, pa gospodar jih je prepodil; potem pa v Hruševju pri „Pirotu“. Tudi tukaj so odnesli pete, predno so vlomili v hišo. Kar čuditi se je taki pridržnosti, da se upajo začeti s takim rokovnjaškim delom kar ob cesarski cesti, kjer gredo vedno ljudje mimo. — V školskem gozdu pa je školski oskrbnik zasledil medveda. Ljudje pravijo, da so ga tudi videli v Nanosu. Pač kaj posebnega za naše lovce. Tacar, kosmatin je pač po nesreči zadel v naše kraje.

(Zima. — Medved.) Z Jané dne 14. nov.: Pretekli teden je pri nas snežilo, kakor o Božiču. Pota je tako zamedlo, da se še zdaj z vozom nikamor iti ne more. Drevju, posebno mladim sadnim drevescem je provzročil sneg veliko škodo. Ker listje še ni odpadlo, se je sneg tako nakopičil, da so se skoraj vse mladike polomile od prevelike teže. — Tudi kosmati strije (medved) nas je že počastil s svojim pohodom. Nekoliko pod janskim gričem zasledili so njegove stopinje. Osrčili so se trije lovci, ter šli za sledom, da bi ga dobili. Toda dvema so se kmalu začele tresti hlače, ter sta se vrnila, češ, bolje je sedeti pri gorki peči, kakor pa priti kosmatincu v kremplje. Le eden je šel dalje, in kakor se mi je pravilo, prišel mu je tudi na muho, streljal nanj, pa mrcina se ni zmenila dosti za strel ter šla renčaje dalje.

(Z Notranjskega,) dne 13. novembra. (Še jedna beseda o zadnji deželnozborski volitvi.) „Sl. Nar.“ se je zljubilo v 258. številki z nova posvetiti nekoliko vrstic planinskemu gosp. župniku, obžaluje, da mu ne more več priznavati čistega rodoljubja, zato ne, ker se je udal fanatizmu in terorizmu „Slovenčevih“ brezdomincev. Težava je, kljuko vleči s časnikarji, kateri so tako trdokožni, da jim z nobenim dokazom ne sežeš do živega, — kateri gojé tako liberalnost, da ne spoštujejo nasprotnega mnenja, ampak zahtevajo, da se vsakdo brezpogojno upogne njihovim idejam, — da — še več, njihovim strogim ukazom; vkljub temu pa fanatizem in terorizem le svojim političnim nasprotnikom očitajo. Naj bi bil jeden ali drugi od vredništva „Sl. Nar.“ prisoten pri volitvah volilnih mož v nekaterih občinah, na pr. v Trnovem, v Planini itd., pri volilnem shodu v Št. Petru ali dne 31. oktobra v Postojini pri izberanju poslanca, — pa bi se bil najlože sam prepričal, pri kateri stranki vlada fanatizem in terorizem. V Planini se je na pr. vršila prvotna volitev dne 17. oktobra. Možje konservativne stranke so mirno in dostojno prihajali na volišče in oddajali glasove. Naprednjakom sevéda ni bilo všeč, ko so videli toliko število volilcev, največ kmetskih gospodarjev; — presenečeni so bili, skrb in žalost sta jim gledala iz očíj, toda molčali so, dobro vedoč, da tu ni pomoči, da je poraz neizogiben. Samo jeden junak ni mogel pogoltniti srda in gnjeva zaradi propada naprednjaške stranke, jeden izmed njih, katerega jim iz srca privoščimo, mesár „Zobec“. Oblastno je vstopil, razkoračil se pred mizo, kjer je sedela komisija, srpo zrl izpod čela tja v kot na volilce duhovnike in zarežal: „No, jaz mislim, da je volitev frejvoljna, da tukaj ni

nobenega podkupljenja, ter potem v uvodu naštel celo sedmorico „svojih“. Ko bi se ne bil tako splošno izrazil, bi ga bili zaradi besedice „podkupljenja“ terjali na odgovor pred „pravico“. Dasi je poprej v gostilni sobi županovi robantil: „Farjev pa šomaštrov ne voliti!“ — je vendar g. nadučitelja privzel v vrsto svojih zaupnikov ter ga na zadnjem mestu počastil z imenovanjem. Vedenje „Zobčev“ je bilo tako hribovski surovo, da je gosp. volilni komisar osupel vprašal zraven sedečega župana: „Um Gotteswillen, wer ist denn dieser Mensch?“ Da, to je naprednjak, da mu ga ni jedakega na vsem Notranjskem. Le imejte ga, — ponosni smete biti na takega pristaša. Pa še več jih je podobnega kalupa, ki spadajo k liberalni zavezji. Drug fino olikan naprednjak si je izmislil „staro svinjsko glavo“ za postni obed Modičevih volilcev ter v Postojini po končani volitvi planinske može pozdravil z ironičnim „čestitam“, kako olikano, kako duhovito? Ubogi mladenič, ko bi vedel, kako sam sebe smešiš in biješ po ustih s takimi dovtipi? — In s te vrste ljudmi naj bi se pošten človek družil? — in da si v volilni dvorani dne 31. oktobra od daleč opazoval naprednjaško gardo ter videl to predrznost, to nadutost, te divje poglede in primerjal njihovo vedenje z možato mirnostjo konservativcev, — gotovo bi ne bil jeden hipec v dvomu, na katero stran ti je stopiti. V dvorano so se pritepli tudi nekateri nepoklicani pohajči z nebodigatrebo „Markovim Tončetom“, ki se seveda tudi šteje med naprednjake. Krasna družina! Čestitamo! „Sl. Nar.“ z vso dostojnostjo vračamo pregovor: „Qui non cognoscitur ex se, cognoscitur ex sociis“, — povej mi, s kom se družiš in povedal ti bom, kdo si. Naj ga blagovoli obrniti na-se in zadel bo pravo. Isti dan se je peljal tuj duhovnik, ki ni bil v nobeni dotiki z volitvijo, z brzovlakom od Postojine do St. Petra. Nesreča je hotela, da mu je sprevoznik odprl tisti vagon, v katerem so se vozili zmage pijani Kraigherjanci. Ko so ugledali duhovnika, niso mogli brzdati divje strasti ter so ji dajali duška z raznimi klici: „na gavge ž njim“ itd. Čutstvo dostojnosti nam ne dopušča, vse te frifolnosti zabeležiti. Resnici na ljubo treba opomniti, da so bile mej to drubaljo tudi častne izjeme, na pr. g. notar Rahne, ki je s svojim spodobnim vedenjem nekoliko krotil razbrzdane suroveže. Tuji duhovnik pa si je lahko mislil, da je zašel mej Mašokolumbe in Zulu-kafre, ne pa med svoje slovenske rojake. Te volitve so pač zadosti jasno pričale, kam je Notranjce privelo liberalno naprednjaštvo. Skrajni čas je, da se možje, ki imajo ljubezen do domovine v sreču, ne pa samo na jeziku, vzdramijo in postavijo jez liberalnemu natoku. „Narod“ pa bi dobro storil, ako bi vsak teden saj jeden članek prinesel o potrebi ölike v občevanju, da ne bodo njegovi notranjski pristaši na tako nesramen način kompromitovali njegovega pisarjenja.

(Sejem na Slapu pri Vipavi) bo letos na sv. Cecilije dan 22. novembra in sicer za živino in za kramarsko blago.

(Županstvo občine Prevoje) je dobilo 20 glđ. od deželnega odbora kot prispevek za stroške pri napravi bolnice za silo ob času kolere ali kake druge nalezljive bolezni.

(Domača umetnost.) Ob priliki petindvajsetletnice, da je veleč. gosp. Janez Debeljak za župnika Preddvorom, naročili so hvaležni župljani pri srebrarju in pasarju Ivanu Kregarju v Ljubljani lep srebrn in močno pozlačen pacifikalni križ, katerega so ob tej slovesnosti v hvaležen spomin veleč. gospodu župniku izročili. — Delo dela vso čast domačemu umetniku. Nad 30 centimetrov visok križ je, kakor že rečeno, popolnoma srebrn in močno v ognju pozlačen, napravljen lepo v romanskem slogu z šesterolistnato nogo (Sechspass); vsi okraski, katerih je po vsem križcu obilo, so vsi strogo tehnično izvršeni in slogu popolnoma prikladni.

(Domača umetnost.) Iz Podgore pri Gorici se nam piše: Pri nas dobila je cerkev nov kinč, krasno sliko sv. Frančiška, katero je v nedeljo prečastiti o. gvardijan iz Kostanjevice blagoslovil ob obilni asistenci. Sliko omislili so tretjeredniki, narisal pa jo je akademični slikar gospod Gosar, ki se je pred kratkim nastanil v Gorici, v ulici Treh kraljev. Slika vzbudila je občudovanje ter naklonila g. slikarju novo delo, slikanje križevega pota za isto cerkev. Spolnila se je želja goriških Slovencev. Mnogokrat plačevati smo morali z dragim denarjem slaba, hiše božje nedostojna dela tujih mažačev. Sedaj nam tega ne bo treba. V svoji sredi

imamo poštenega umetnika-domačina. Njemu izročajmo krašenje naših cerkvâ in ga podpirajmo!

(Surevost mej dijaki.) Dr. Fr. Kryštufek, bivši profesor v kraljičinograškem semenišču in sedaj profesor cerkvene zgodovine na češkem vseučilišču, je bil letos izvoljen za rektorja tega vseučilišča. Dne 11. t. m. je imel svojo slovesno inauguracijo. A dijaki so ga pozdravili s kričanjem; ko pa je imenoval papeža in katoliško cerkev v svojem govoru „o ločitvi Napoleonovega zakona“, so jeli dijaki prav kakor divjaki razsajati in žvižgati. Jediní razlog temu divjanju je, ker je g. Kryštufek — katoliški duhovnik. Češki liberalni listi so tako razbešneli mladino, da škrtâ z zobmi že pri imenu „duhovnik“. Poučno je to tudi za nas, kam kmalu pridemo i mi, če — že nismo!

(Tepež.) Poroča se nam: Preteklo nedeljo zvečer so se spopadli v gostilni pri Treleu v Kokri trije z lova vračajoči se lovci z dvema zuanima pretepačema, ki sta popivala v gostilni. Sovraštvo mej lovci in tema fantoma se je že gojilo precej časa. Ker sta ta dva poredneža začela s pestmi udrihati po lovcih, jeden lovec potegne svoj nož iz žepa, maha tako silovito po nasprotniku, da ga vsega po rokah obreže, gostilničarja Treleca pa, ki je hitel mirit, z nožem prav globoko sune v vrat. Drugi lovec pa vên hiti in od zunaj skozi okno na drugega nasprotnika ustrelí dvakrat ter ga v roko zadene. Preddvorski žandarmerijski vodja hiti, izvedši o tem pretepu, še po noči v Kokro, tamkaj oba lovca, ki sta v pretepu puško in nož rabila, vklene ter ju c. kr. sodišču v Kranj izroči. Kot corpus delicti je sodnji bila izročena puška in nož, ki je še krvav. — Precej drugi dan, ponedeljek, so pa brata od tistih dveh znanih pretepalcev, po domače Slugovčevi, nekateri drugi pred isto gostilno tako zeló potokli, da je komisija iz Kranja konstatovala težko telesno poškodovanje, ki je bilo izvršeno z ostrim orodjem. Kateri da so tega malopridneža tako potokli, še ni znano; žandarmerija jih še išče.

(Šola Preddvorom) se prične 16. novembra s sveto mašo ob 8. uri. Ta dan se otroci, ki morajo šolo obiskovati, vpisujejo. — Da šole do sedaj še nismo pričeli, oviralo je to, da se je šolsko poslopje za nadstropje povikšalo. Delo bode popolnoma skončano še le prihodnje leto. S tem šolskim letom začne poučevati pri nas čislani nadučitelj gosp. Rudolf Završnik, ki je do sedaj učiteljeval v Olševku.

(Pošta v Kokri) Ker se je veleposestnik gospod Gilbert Fuchs zavoljo mnogih neprilik, ki mu jih je prizadela pošta po ekspeditorju Rabiču, sedaj zavoljo goljufije kaznovanem, odpovedal pošti ter to službo odložil, je c. kr. pošto dobil mitničar v Kokri. Pošto začne novi poštar oskrbovati z novim letom. Za Kokrjane bo sedaj pošta veliko pripravejša, ker je blizu farne cerkve, mej tem ko je bila pošta sedaj od farne cerkve skoro jedno uro oddaljena.

(V Podgori na Goriškem) so že popravili poslopja papirnična, katera je bil požar uničil meseca avgusta. Še večje in obširnejše, kakor prej, so vse naredili. Tudi delo se je zopet začelo, žalibog, da tudi ob nedeljah in praznikih. Ali bi ne bilo mogoče, med tednom najeti večjega števila delavcev in dneve Gospodove prepustiti nedeljskemu počitku in Bogu, kateri je te dneve pridržal sam sebi? — Dne 12. t. m. so v Podgori tudi slovesno blagoslovili lepo novo podobo sv. Frančiška, katero so tamošnji tretjeredniki s prostovoljnimi doneski naročili pri g. Ivanu Nep. Gosarju v Gorici. Popoldne praznovala se je z blagoslovljeno podobo slovesna procesija, katero je šolska mladina povsodigovala s prepevanjem Marijinih in drugih pesmij. Tudi je lepo število mož in žen očitno bilo vsprejetih v III. red in so sprejeli spokorno obleko Frančiškoviht otrók. Vso slovesnost vodil je prečast. o. Bazilij, gvardijan iz Kostanjevice in vizitator III. reda. Lepa hvala mu za oba lepa govora in ves trud! Bog oživi, Bog pomnoži katoliško mišljenje in življenje med ljudstvom fabriškim!

(Notarsko mesto v Tolminu) je razpisano do 28. t. m. vsled smrti g. Jos. Ivančiča.

(Umrli je) na naglem dne 13. t. m. č. gospod Fr. Moškát, vikar na Grahovem v tolminskih hribih. Ranjki je bil rojen 24. marcija 1859. Bil je skromen in pobožen duhovnik, vsem spoštovan prijatelj. N. v m. p. — Umrli je prav tako 13. t. m. na srčni bolezni č. g. M. Primožič, vikar v Šenpolaju na Krasu, rojen 21. avgusta 1820 v Pevmi. Bil je mož stare šole, stare zanesljivosti. Ze poprej in še posebno v bolezni se je izkazal pravega prija-

telja slovenskega Alojzijevišča v Gorici. Podaril je najprej 500 kron, potem pa je še dodal 200 glđ. Bog mu povrni v slavi nebeški!

(Mráz.) Iz Gorice: V Gorici nas zebe, da škripamo. 13. t. m. je bilo čisto jasno, danes pa, 14., je zimsko oblačno. Ali peči se vendar še ne sme zakuriti.

(Osnovni zbor slov. Alojzijevišča v Gorici) bo 16. t. m., ob 10. uri, v goriški bogoslovnici.

(Prestop v pravoslavje.) Zopet nam kroniška dolžnost nalaga žalostno vlogo, poročati, da so v nedeljo dne 12. t. m. prestopile k pravoslavju zopet tri osebe v cerkvi sv. Spiridijona v Trstu. In sicer trgovski pomočnik Anton Šošič, z Opčin pri Trstu ter njega „izvoljenka“, neka italijanska podložnica, ki niti slovenski govoriti ne ume — ter neki mladenič Paternost, sin slovenskih starišev, o katerem se govori, da tudi ne zna dobro slovenski! In tedaj se bode še reklo, da so vsi prestopili v pravoslavje zato, da bodo obvarovali svojo slovensko narodnost! Ne, stokrat ne!

(Talijo za rešitev življenja) v znesku 26 glđ. 25 kr. je dobil mlinar Franc Ostrelíč, ker je iz Krke rešil dne 22. avgusta 1893 Marijo Račič.

(Izrečani porotniki.) Za porotne obravnave, katere se pričnejo dne 27. t. m., sta še odločena dva glavna porotnika: gg. Karol Puppo, trgovec v Kranju, in Mihael Tomšič, posestnik in usnar na Hribu pri Vrhniki; dva porotnika-namestnika: gospoda Alojzij Krašovic, knjigovodja, in Josip Hren, hišni posestnik, oba iz Ljubljane.

(Cirkus Corradini.) Včerajšnja predstava imela je nov, zanimiv, šestnajst številik obsegajoč program. Odlikovala se je osobito točka „Ruska trojka“. v kateri je nastopil direktor Corradini v ruski narodni noši in tremi izvežbanimi, z narodnimi bojami okrašenimi konji. Zadnja točka bila je zopet občudovanje vzbujajoča točka „Zrakoplovni konj“. Cirkus ostane še malo dnij v Ljubljani.

Narodno gospodarstvo.

Proti trtni uši.

Z Radovice, 12. novembra.

Škoda, katero je našim krajem naredila trtna uš, se ne more niti približno ceniti. Če hočemo vinograde še kdaj imeti, nimamo za zdaj drugega sredstva, kakor nov nasad z ameriškimi podlagami. Toda to delo je počasno, težavno in združeno z mnogimi troški. Zatorej pa z novimi nasadi le preveč odlašamo, se vé le sebi v kvar. Dobro došel je pa človeku vsak pripomoček, kateri naj mu vsaj še nekaj časa ohrani ljubo vinsko trto. Pravilno škropljenje z galico in dobro gnojenje pospešuje rodovitnost, obvaruje pa tudi trto pred prehitrim poginom. Vinogradnikom, ki imajo še zdravo trtje, ali pa tudi že okuženo in ne povse uničeno, naznanjam nastopno.

Velečastni g. Anton Bogetič, župnik v Čereviču v Slavoniji, je nedavno poročal zagrebškemu „Tagblatt-u“, kako rodovito in zdravo je njegovo trtje, sosednih mejašev vinogradi pa so uničeni ali zeló poškodovani. Ohranja trtje s tem, da je gnoji z žagovino. G. župnik je to jesen iz svojega vinograde izkopal trto, imajočo 64 évrstih in dozorelih grozdov; poslal jo je v Zagreb na ogled. Písal sem g. župniku, proséč ga, da mi blagovoljno naznani, kdaj in kako on gnoji z žagovino. Prijazen odgovor podam tu doslovno:

„Sada u jesen se meče piljevina (žagovina) oko čokota (trte), pak onda zagne. Zemlja se odkoplje 20 do 25 cm. dubljine, pol metra širine. Piljevina se ne smije sa zemljom smještati, već ostane kako se naspe i u proljeće se ne smije prekopati. Najboljša je sveža piljevina, ali dobra je i suha; samo da nije trula (trohljiva), jer je onda već djubre (gnoj). Svakemu čokotu pridajte piljevine, samo ako nije sasvim suh; ma imao kao prst lozicu (mladiko), opet će poterati na proljeće.“

Tako g. župnik. Kmalu na to berem v istem zagrebškem dnevniku inserat, ki posestnikom vinogradov že ponuja žagovino. — Komu drago, naj poskusi pri posameznih trtah, zlasti pri brajdaht. Dobro, ako se mu tem potom ohranijo. Poleg koristi bo imel tudi sebi in drugim spomin na bivši a premalo spoštovani dar božji, shranjen v vinski trti.

Telegrami.

Dunaj, 16. novembra. Cesar se je zjutraj povrnil iz Monakovega.

Dunaj, 15. novembra. Gospodska zbornica ima tudi sejo dne 23. t. m., da se predstavi vlada in odda svojo izjavo.

Dunaj, 15. novembra. Oficialni krogi so se v obilnem številu udeležili pogreba bivšega ministra barona Bacha.

Gradeo, 15. novembra. Grof Wurmbrand poslovil se je od deželnih uradnikov in pri tem naglašal, da bode vedno ostal v zvezi z domačo deželo. Nadeja se, da ga bodo podpirali poslanci planinskih dežel. On se nadeja, da se njegovo delovanje ne bo presojevalo po uspehih, temveč po dobri volji.

Monakovo, 15. novembra. Dopoldne ob 11. uri je bila civilna poroka nadvojvode Jožefa Avgusta, s princesinjo Avgusto. Potem je bila cerkvena poroka v dvorni cerkvi. Poročal je nadškof Freysing. Popoldne ob 5. uri sta odpotovala novoporočenca v Solnograd. Cesar se je povrnil na Dunaj.

Berolin, 16. novembra. Državni zbor se je otvoril s prestolnim govorom. Cesar se v prestolnem govoru zahvaljuje državnemu zboru za patriotično sodelovanje, da se je sklenil vojaški zakon. Mnogobrojni dokazi iskrenih simpatij, katere so se skazale cesarju v raznih delih države, dokazujejo, da prebivalstvo zmatra vojaški zakon kot jamstvo za varstvo domovine in ohranjenje evropskega miru. Omenja predloga o obdačenju vina, povišanju nemškodržavnih davščin. Izreka nado, da bodo z Rusijo vršča se pogajanja odvrnila izredne carinske naredbe. V prestolnem govoru se naglašča, da se odnošaji Nemčije z inozemstvom niso nič premenili. Dalje traja tesnejše prijateljstvo z našimi zavezniki, katero ima le mirovni namen. Z drugimi državami je Nemčija tudi v prijateljskih odnošajih. Cesar se nadeja, da se še nadalje ohranijo s pomočjo božjo dobrote miru.

Milan, 16. novembra. Ob 9. uri in 24 minut odšel je grof Kalnoky z Brinom in

Nigro iz Monze, ko se je poprej poslovil od kralja. Na kolodvor ga je spremljal generalni pobočnik Ponziovaglia. Kalnoky je prišel v Milan ob 9. uri 40 minut.

Marseille, 16. Včeraj zvečer se je razletela dinamična bomba položena pred poslopje 15. voja in napravila veliko škodo. Zid je razneslo in razvaline vrglo v stražno sobo. Vsa stekla v oknih so razrušena. Sosedne hiše so poškodovane. Prebivalstvo je jako prestrašeno. Oblastva so preiskavala vso noč. Po noči se je bila razširila govornica, da se je hotelo razrušiti vse to vojaško poslopje.

Listnica vredništva :

G. J. C. v T. : Prosimo za Vaš naslov, ker bi radi dobili nekaj pojasnil od Vas.

Umrli so :

15. novembra. Marija Brojan, zasebnica, 68 let, Rožne ulice 17, mrtvoud. — Marjeta Vilner, tkalčeva žena, 79 let, Dunajska cesta 35, mrtvoud.

Tržne cene v Ljubljani
dne 15. novembra.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pševica, m. st.	7	55	Speh povojen, kgr.	—	66
Reč.	6	—	Surovo maslo,	—	82
Ječmen,	6	—	Jajce, jedno	—	3
Oves,	6	65	Mleko, liter	—	10
Ajda,	8	10	Govoje meso, kgr.	—	64
Prose,	5	—	Telečje	—	58
Koruza,	5	80	Svinjsko	—	58
Krompir,	2	14	Koštrunovo	—	36
Leča, hktl.	12	—	Pisanec	—	35
Grah,	12	—	Golob	—	14
Fijol,	8	—	Savo, 100 kgr.	3	50
Maslo, kgr.	1	—	Slama,	2	67
Mast,	—	68	Drva trda, 4 kub. mtr.	—	—
Speh svež.	—	58	" mehka,	—	5

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.		737.9	1.2	brezv.	oblačno	
15. 2. u. pop.		734.7	3.0	sl. svzh.	"	0.00
9. u. zveč.		733.7	2.0	brezv.	"	

Srednja temperatura 3.8°, ravno normalu.

Tuji.

14. novembra.

Pri **Matiču**: Ravogni, stavbeni podjetnik; Supancich, Eisler, tovarnarja; Müller, gledališki igralec; Frank, Edelmüller, Prager, Fakler, Tempes, potovalci; Strauss, Rosenberger, Schwarz, Mairy, Lustik, German, trgovci, z Dunaja. — Tschunko iz Gradea. — Meyri iz Zuriha. — Schierholz iz Draždan. — Simon s sinom iz Maribora. — Lina Jenko iz Opatije. — Bachmann iz Bistrice. — dr. Karol Metzler iz Inomosta. — Šuber, trgovski pomočnik, iz Kranja.

Sportni cirkus F. Corradinija
v Ljubljani na Cesarja Jožefa trgu.

Le še samo 4 dnij!

Cirkus je dobro zakurjen.

Danes v četrtek dne 16. novembra ob 7^{1/2} uri zvečer

2 veliki ekstra predstavi 2

in sicer popoldne ob 4. uri

predstava za učence.

Učenci plačajo na vseh prostorih le polovico. — Primeren, dostojen in velezanimiv program.

Nastop vseh klovnov, pantomima itd.

Zvečer ob polu 8. uri 552 9

velika ekstra predstava

sijajni, novi program, mej drugim **zrakoplavski konj 'Blondin'** in druge velikanske dresurne točke.

Jutri v petek 17. novembra

velika sportna gala predstava

High Life

s 16 sijajnimi programnimi točkami, mej temi 10 čudovitih konjskih dresur in **zrakoplavski konj 'Blondin'**.

Tovarniško zalogo
šivalnih strojev
in
pristrojev
za vozarenje
ima
IVAN JAK
v Ljubljani, Dunajska cesta 13.
Centki zastoj in franko.

Koverta s firmo
priporoča
Katoliška Tiskarna
po nizkej ceni.

Obnovljeni sejem.

Podpisano županstvo naznanja, da bode

sejem za živino in kramarsko blago
na Slapu pri Vipavi

v sredo 22. novembra, t. j. na dan sv. Cecilije.

Županstvo na Slapu pri Vipavi.

567 2-1

Ivan Uršič, župan.

Žrebanje 6. dec. **Inomostske srečke à 50 kr.** **Žrebanje 6. dec.**

Glavni dobitek 50.000 goldinarjev.
(58 19-3)

Srečke à 50 kr. priporoča **J. C. MAYER.**

Dunajska borza.

Dne 16. novembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	96	gld.	95	kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	96	"	75	"
Zlata renta 4%, davka prosta	118	"	75	"
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	96	"	—	"
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	995	"	—	"
Kreditne akcije, 160 gld.	335	"	75	"
London, 10 funtov strl.	127	"	30	"
Napoleonor (20 fr.)	10	"	13 ^{1/2}	"
Cesarski cekini	6	"	02	"
Nemških mark 100	62	"	57 ^{1/2}	"

Dne 14. novembra.

Ogerska zlata renta 4%	116	gld.	50	kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	93	"	35	"
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	144	"	50	"
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	160	"	25	"
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	197	"	—	"
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98	"	30	"
4% kranjsko deželno posojilo	97	"	25	"
Kreditne srečke, 100 gld.	195	"	25	"
St. Genois srečke, 40 gld.	68	"	—	"

4% srečke dunajske parobrodne družbe	136	gld.	75	kr.
Avstr. rudočega križa srečke, 10 gld.	18	"	40	"
Rudolfove srečke, 10 gld.	23	"	—	"
Salmove srečke, 40 gld.	70	"	—	"
Windischgraezove srečke, 20 gld.	68	"	25	"
Ljubljanske srečke	24	"	25	"
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	148	"	50	"
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2870	"	—	"
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	102	"	—	"
Papirnih rubeljev 100	134	"	25	"

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična dolniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.